

може да се каже и за интересните Змъеви Дупки и прочутия Кушъ Бунаръ. Честването на първите на ден „Св. Четириси“ (9-ий Мартъ) днесъ почти съвсемъ е прънебрегнато и отдавна си е изгубило значението на поклонение. Вече прѣдметъ на любопитство, като игра на природата чрезъ геологични прѣврати, Змъевите Дупки разполагатъ съ дълбоки и широки пещери подъ основите на Сините Камъни. За тѣхните подземни дължини, сливенци сѫ запазили доволно фантастични вѣрвания, които напомнятъ разказите за старите лабиринти¹⁾). Змъевите Дупки, край посочваните форми на „вкаменени змъюве“, се обитаватъ още и отъ прилѣпи. Сѫщите пещери сѫ служили и за безопасни скривалища на сливенските хайдути и стари политически дѣйци. Даже се разправя, че тамъ е живѣлъ прочутиятъ сливенски войвода Злати Кокарджоолу въ края на XVII-я вѣкъ, а и до днесъ посочватъ влажната и тѣсна змъева келия, дѣто ужъ се е крилъ сливенския владика Серафимъ, прѣди освобождението. Сѫ ли, обаче, тия дупки прѣставлявали нѣщо като скити прѣзъ врѣме мънастирското минало на Сливенъ, въ каквато смисъль е останало по прѣдание да се ходи тамъ на „Св. Четириси“, или пъкъ че е имало непосрѣдствено до тѣхъ — „свети мѣста“ — това е проблематично. Споредъ Сырку, тукъ ще е имало (въ самите дупки) отдѣлни „сихистрии“.

Другъ мънастиръ, принадлежащъ на сливенската „Малка Св. Гора“, е билъ при днешното село Дерменъ-Дере (Гавраилово). При съграждането на тамошната черква, Св. Ар-

¹⁾ Така напр., една свиня, която случайно пада тукъ съ 9 прасета, слѣдъ като се скитала дълго по продълженията на тия дупки, изѣла изъ пжтя 8-тѣхъ и излѣзла съ 9-то чакъ въ Влашко, и т. н. Народътъ вѣрва, че тия пещери сѫ палатина Змъева, за тѣлата на когото той има настрѣхвателни прѣстави. Споредъ старите сливенци, въ Сливенъ прѣди „първото Московско“ (1829) сѫ се подвизавали много змѣи. Баба Цонка, която умрѣ прѣвѣтъ 1893 год. близо на стогодишна вѣзрастъ, увѣряваше, че самата тя е прислушвала какъ единъ змей „дѣлъгъ, тѣнѣкъ като красно и съ огнена глава“ се изповѣдвалъ на сестра й въ любовь, кждѣ „голѣмото чумово“ (1812 г.) Тия суевѣрия, очевидно, свързани съ ужасните по оново врѣме бичове холера и чума, прѣставяни не иначѣ, освѣнѣ съ физическа сила като сѫщества, крияха своите корени дълбоко въ митологията на пра-прадѣдитѣ ни.